

SRODNIČKO UDOMITELJSTVO

Mirjana Bartolić, soc. radnik i srodnički udomitelj

ŽIVOT U ZNAKU UDOMITELJSTVA

- udomljeno dijete u domu i srodničkoj obitelji
- udomiteljica brata i unuka
- u braku sa osobom koja je provela život u dječjim domovima

ODREDNICE NA KOJIMA SE TEMELJI UDOMITELJSTVO U HRVATSKOJ

- Konvencija o pravima djeteta
- Zakon o socijalnoj skrbi
- Obiteljski zakon
- Zakon o udomiteljstvu i podzakonski akti

A grayscale photograph of a family. A woman on the left is smiling, a man on the right is smiling, and a baby in the center is laughing. The background is filled with foliage.

Za udomiteljstvo najznačajnije su odredbe:

- da djeca žive sa svojim roditeljima,
- da imaju kontakt s oba roditelja,
- da žive u roditeljskom okruženju,

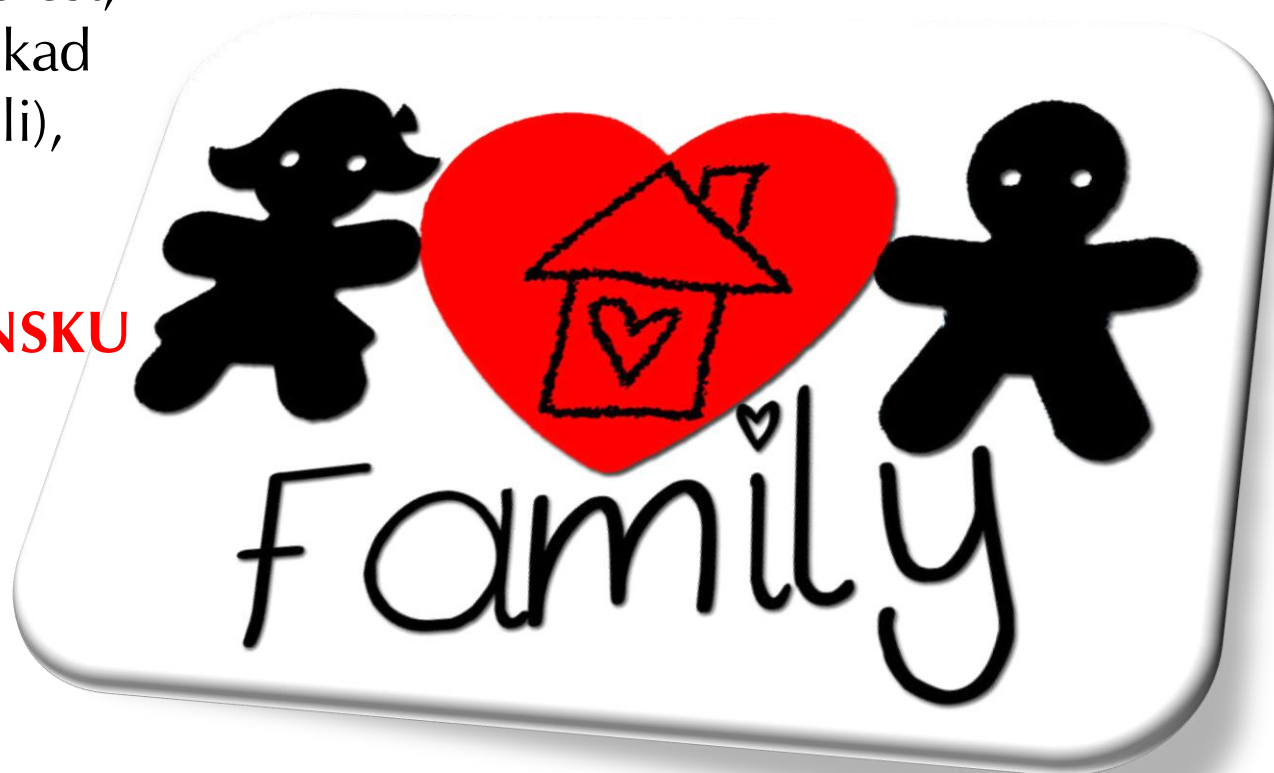
na kojima se zasnivaju i zakonski propisi
RH za udomiteljstvo i skrb o djeci bez
adekvatne roditeljske skrbi

poštivajući načelo

NAJBOLJEG INTERESA ZA DIJETE

Svako dijete ima pravo živjeti i odrastati u obiteljskom okruženju. Kad se o njemu ne može brinuti njegova biološka obitelj (smrt roditelja, siromaštvo, traume, dugotrajna bolest, zlostavljanje, nasilje, kad su ih odrasli iznevjerili),

zakonska je obveza osigurati im **ZAMJENSKU OBITELJ**

ZAMJENSKA OBITELJ

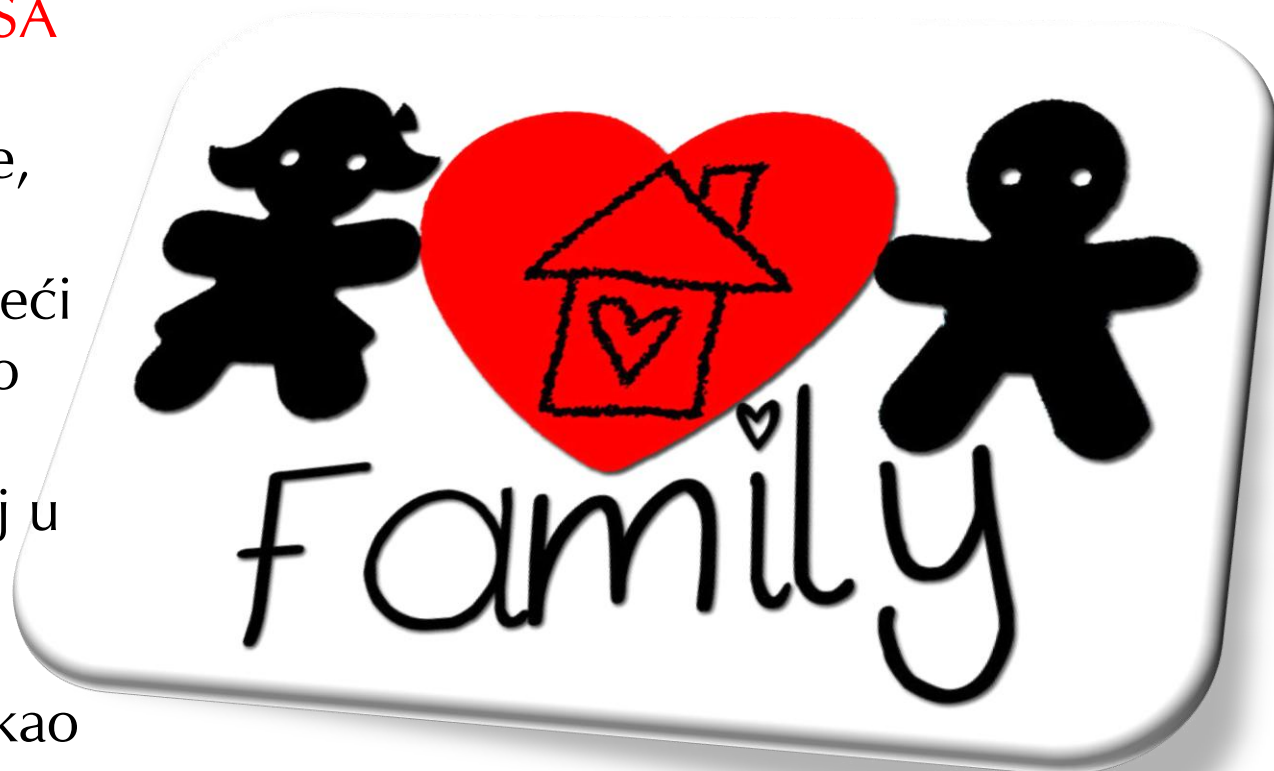
...to je prije svega **uža ili šira obitelj srodnika**, u krvnom ili tazbinskom srodstvu, potom **nesrodnička obitelj, obiteljski dom ili posvojenje**, a na trećem je mjestu smještaj djeteta **u instituciju**

Poštivajući načelo

NAJBOLJEG INTERESA

DIJETETA ovo je i

preporuka Konvencije, kao i privremenost takvog smještaja, vodeći računa da se dijete što prije vrati biološkim roditeljima, a smještaj u instituciji da bude što kraći (za djecu do tri godine starosti samo kao izuzetak).

DEFINICIJA UDOMITELJSTVA ZA DJECU

Udomiteljstvo za djecu jest oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se djetetu pruža obiteljska skrb i odgoj u zamjenskoj obitelji

PRIJEDLOZI ZA NOVE VRSTE UDOMITELJSTVA:

- dnevno-poludnevno
- vikend
- hitno
- udomiteljstvo maloljetnih trudnica

DEFINICIJA NESRODNIČKE I SRODNIČKE UDOMITELJSKE OBITELJI

Nesrodnička udomiteljska obitelj je obitelj koja ima dozvolu za obavljanje udomiteljstva, a čine ju **udomitelj, bračni-izvanbračni drug i drugi srodnici** u zajedničkom kućanstvu, a može pod određenim uvjetima biti i **samac**

Srodnička udomiteljska obitelj jest obitelj čiji su članovi u krvnom ili tazbinskom **srodstvu** sa smještenim korisnikom

***specijalizirano udomiteljstvo** udomitelji za djecu do 3 godine života, udomiteljstvo romske djece, djece i osoba sa posebnim potrebama, HIV pozitivne djece

KRATAK PRIKAZ UDOMITELJSTVA U HRVATSKOJ

- 100 godina tradicije udomiteljstva u Hrvatskoj
- prisutnije je srodničko udomiteljstvo
- još uvijek ima županija u kojima skoro da nema nesrodničkog iako su potrebe za smještaj djece veće

KRATAK PRIKAZ UDOMITELJSTVA U HRVATSKOJ

- veliki se broj djece smještava u ustanove
- do donošenja Zakona o udomiteljstvu sva regulativa bila je u nekoliko članaka Zakona o socijalnoj skrbi i Obiteljskog zakona
- 2007. donesen **ZAKON O UDOMITELJSTVU**

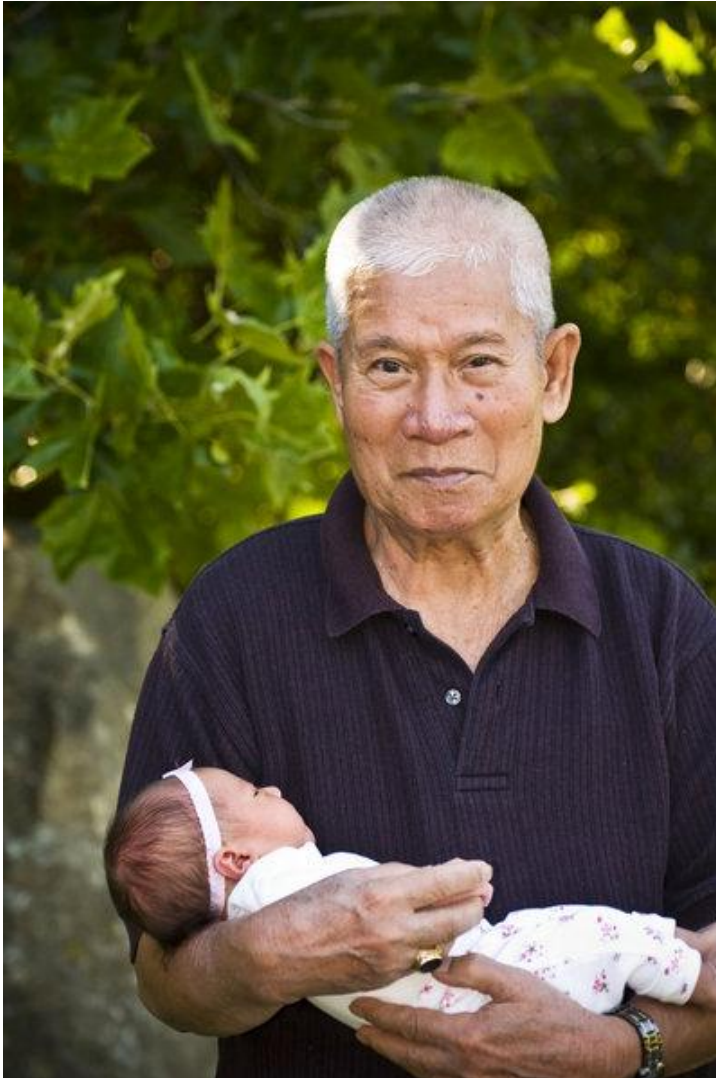

Sliku o stanju u udomiteljstvu može se vidjeti i iz UNICEF-ove publikacije **UDOMITELJSTVO DJECE U HRVATSKOJ** – analiza stanja i prijedlog smjernica za unaprijeđenje sustava udomiteljstva u najboljem interesu djece.

PODACI U ISTRI, OŽUJAK 2010.

- 42 djece u srodničkim obiteljima, 31 u nesrodničkim (od čega 13 izvan Istre), ali i 14 djece iz drugih županija
- ukupno 87 djece smješteno u udomiteljskim obiteljima
- 52 djece je smješteno u Dječjem domu Pula i Vodnjan (od čega 6 izvan Istre)
- srodničkih obitelji je 32, nesrodničkih 15, ili ukupno 47 udomiteljskih obitelji
- osim ovog broja udomitelja koji imaju djecu, 4 je udomiteljskih obitelji bez udomljene djece i 1 koje je u postupku obrade

BAKE I DJEDOVI – NAJČEŠĆI SRODNIČKI UDOMITELJI

a) NAJUOČLJIVIJE RAZLIKE
SRODNIČKIH OD OSTALIH
UDOMITELJSKIH OBITELJI

b) KADA I KAKO SE ODLUČITI ZA
UDOMITELJSTVO

c) POVRATAK DJETETA BIOLOŠKIM
RODITELJIMA/RODITELJU

a) NAJUOČLJIVIJE RAZLIKE SRODNIČKIH OD OSTALIH UDOMITELJSKIH OBITELJI

- stanje prije udomiteljstva
- stanje kad se odluče postati udomitelji
- starost /često gubitak jednog bračnog druga u tijeku udomiteljstva
- kako organizirati kontakte unuka s roditeljima
- problemi ako roditelj djeteta nije u prvoj liniji srodstva s udomiteljem, sudski i drugi sporovi, kad su biološki roditelji osnovali druge obitelji i imaju djecu /polubraču-polusestre/, bake i djedovi tih roditelja, odnosi među njima /želja za dominacijom/
- kad su roditelji/roditelj skrbnici, najbolji interes djeteta je često upitan

b) KADA I KAKO SE ODLUČITI ZA UDOMITELJSTVO

- najbolji interes za dijete
- općenito i uvjeti zašto i tko odlučuje o smještaju u udomiteljsku obitelj

c) POVRATAK DJETETA BIOLOŠKIM RODITELJIMA/RODITELJU

- najbolji interes za dijete

KAKO POMOĆI DJECI I SRODNIČKIM UDOMITELJSKIM OBITELJIMA

- Centri za socijalnu skrb
- Obiteljski centri ili samostalne agencije za udomiteljstvo
- Forum za kvalitetno udomiteljstvo djece
- Udruge udomitelja za djecu

KAKO POMOĆI DJECI I SRODNIČKIM UDOMITELJSKIM OBITELJIMA

- svaka pomoć srodničkim udomiteljima i članovima obitelji kroz **aktivnosti i inicijative, zakonske ili druge odredbe** pomažu i udomljenoj djeci
- oslobođen od straha, neznanja kako se nositi s obvezama udomitelja-zamjenskog roditelja, pronalazeći pomoć za rješavanje problema u **partnerskom odnosu sa centrima socijalne skrbi i drugim strukturama u domeni udomiteljstva**, udomitelj će imati više vremena kvalitetnije se baviti djetetom, pružajući mu svoju ljubav, razvijajući samopoštovanje i poticaj za savladavanje poteškoća u odrastanju, da što lakše i brže zaborave traume koje su doživjeli i koje su ih dovele u skrb bake i djeda, ili drugih srodnika
- na taj način kada se djeca vrate biološkim roditeljima da budu njihova podrška i ponos udomitelja, a kad prestane udomiteljstvo po zakonskim odredbama da budu sposobni nositi se sa životom u zajednici i biti korisni članovi društva

SAŽETAK IZLAGANJA

- **djeca u srodničkim udomiteljskim obiteljima** u povoljnijem su položaju u odnosu na djecu u nesrodničkim, a daleko više u odnosu na djecu smještenu u institucijama
- **srodnički udomitelji** su u odnosu na nesrodničke u daleko kompleksnijim i težim uvjetima (pri tome je dobro došla analiza stanja u srodničkom udomiteljstvu i sagledavanje novih mogućnosti pomoći)

Ne može se ne priznati da nesebično i s mnogo odricanja pomažemo društvu da veliki broj naše djece dobije kvalitetnu skrb, ljubav, sazrijevanje uz razvijanje samopoštovanja i vrijednosti koje će ih uvesti u normalnije tokove života kad izađu iz sustava socijalne skrbi i postanu porodični ljudi, roditelji

PRIJEDLOZI ZAKLJUČAKA

NAJBOLJI INTERES DJETETA treba biti i primarni cilj svih aktivnosti vezanih za djecu, kao i **MJERE PODRŠKE RODITELJIMA/SKRBNICIMA** i drugima na kojima leži svakodnevna odgovornost ostvarivanja dječjih prava

OBAVEZNO I UVIJEK IMATI NA UMU DA JE SMJEŠTAJ DJETETA
U KRUGU SRODNIKA NAJOPTIMALNIJI I SIGURNO JE ON
NAJČEŠĆE U NAJBOLJEM INTERESU ZA DIJETE